

Achtergrondinformatie met betrekking tot verzekering en aansprakelijkheid tijdens evenementen.

Bijdrage van: Alex Scholten, Volkssterrenwacht Bussloo

Iedereen, zowel particulier als een rechtspersoon (vereniging of stichting), kan door een andere partij aansprakelijk gesteld worden voor schade. Er is natuurlijk een heel juridisch aspect of iemand ook daadwerkelijk aansprakelijk is (zeker bij complexe gevallen), maar meestal is dat helemaal duidelijk; bv. zoals je stelt iemand valt over een onhandige kabel, maar ook de meer bekende thuissituaties zoals de hond die een gat in een broek bijt of een kind die de bril bij iemand van de neus slaat.

Wat dat betreft zou iedere particulier of rechtspersoon het beste ook altijd een aansprakelijkheidsverzekering moeten hebben. Vanuit historisch oogpunt is dat alleen verplicht bij het besturen van een motorvoertuig (de zgn. WA).

Met betrekking tot de specifieke vragen rond de Landelijke Sterrenkijkdagen het volgende. De Sterrenkijkdagen zijn feitelijk geen 'evenement' in de letterlijke zin als zijnde landelijk georganiseerd vanuit de KNVWS, maar meer een 'kapstok' waar individuele activiteiten van verenigingen, stichtingen en/of particulieren aan gekoppeld worden.

De particulier die zelf publiek ontvangt is hiervoor net zo goed aansprakelijk als dat hij gewoon thuis een bezoeker over de vloer krijgt, of bijvoorbeeld een buurman door de telescoop laat kijken. Tenzij er sprake is van 'opzet' zou het zeer vergezocht zijn om een aansprakelijkheid voortvloeiend uit deze activiteit uit te sluiten. Niet alle aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren (AVP's) zijn hetzelfde; dus is het altijd even raadzaam om de eigen voorwaarden hier op na te kijken.

Voor verenigingen en stichtingen geldt dat zij bij de Landelijke Sterrenkijkdagen feitelijk de organisator zijn van het 'eigen' evenement. Een bezoeker die schade oploopt zal dan ook vrijwel altijd de organisatie (= vereniging) aanspreken en niet de afzonderlijke vrijwilliger (hoewel hij dat theoretisch wel kan, maar dan komt de voorgenoemde AVP weer in beeld). Aangezien de georganiseerde activiteit ook altijd zal vallen binnen de doelstellingen van de vereniging zal aansprakelijkheid – ook hier weer tenzij er sprake is van opzet – gedekt zijn onder een eventuele aansprakelijkheidsverzekering van de vereniging.

Uiteraard zou een vereniging ook een evenementenverzekering kunnen afsluiten, maar het is veel logischer (en ook veel goedkoper) om een aansprakelijkheidsverzekering voor de vereniging af te sluiten; voordeel is dan ook dat ook andere activiteiten gedekt zijn. Bv. als een verenigingslid tijdens een bijeenkomst een vaas in het zalencentrum omgoot of per ongeluk schade veroorzaakt aan de beamer o.i.d.

Voor het afsluiten van een aansprakelijkheidsverzekering voor een vereniging hanteren sommige maatschappijen de aansprakelijkheidsverzekering bedrijven (AVB), maar zijn er ook speciale verenigingspolis. Enige voorwaarde voor afsluiting is inschrijving in de Kamer van Koophandel. Je hebt hiervoor géén vast of eigen 'domein' nodig. Veelal wordt deze verzekering wel aangeboden binnen een pakket, bv. met Opstal of Inboedel. Veel verenigingen hebben vaak sowieso geen eigen opstal (maar huren een locatie), maar inboedel zullen velen nog wel hebben; denk bv. aan eigen telescopen, eigen beamer o.i.d.

De premie voor puur de aansprakelijkheidsverzekering is meestal afhankelijk van het aantal leden en zal voor de gemiddelde KNVWS-vereniging zo tussen de 80 à 100 euro bedragen.

Hoe zit het nu met de vrijwilligerspolis. Onder de normale aansprakelijkheidspolis is het niet altijd zo dat de betrokken vrijwilliger zelf ook verzekerd is (dus in ieder geval wél de bezoekers/deelnemers). En zeker als de vereniging geen aansprakelijkheidsverzekering heeft wil dit wel eens toch vervelende discussies leiden. Daarom hebben veel gemeenten een zgn. vrijwilligersverzekering afgesloten. Dit is een secundaire verzekering (dus altijd wordt eerst gekeken of er dekking is onder een AVP of AVB of soortgelijke verzekeringen). De verzekering dekt zowel schade die de vrijwilliger zelf leidt (bv. schade aan zijn eigen bij een verenigingsactiviteit ingezette telescoop) als schade aan derden (de bezoeker).

Zorgt de vrijwilligersverzekering er dan voor dat een vereniging eigenlijk geen eigen aansprakelijkheidsverzekering nodig heeft? Nee; dat is niet verstandig. De vereniging kan namelijk ook voor andere zaken worden aangesproken, die niet direct te maken hebben met vrijwilligerswerk en eigenlijk zou de ook geen afhankelijkheid van het wel of niet hebben van zo'n verzekering door de gemeente niet willen hebben. Een eigen aansprakelijkheidsverzekering is altijd goed om te hebben.

Uiteraard kunnen leden van buiten de vestigingsgemeente van de vereniging afkomstig zijn, maar dat is op zich geen belemmering. De meeste vrijwilligersverzekeringen (in ieder geval die van Centraal Beheer) gaat uit van de plaats waar de vrijwilliger zijn activiteiten doet. Sterker nog: als die gemeente geen vrijwilligersverzekering heeft, kan vaak alsnog een beroep worden gedaan op een eventuele vrijwilligersverzekering van de gemeente waar de vrijwilliger woont.

Ik zou dus ook het advies willen geven aan iedere (KNVWS-)vereniging of stichting om zelf een aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten (dat kan bijvoorbeeld de voorgenoemde verenigingspolis bij Centraal Beheer zijn); dit dus ongeacht of je wel/niet vanuit een vaste locatie werkt. Het al dan niet aanwezig zijn van een vrijwilligersverzekering binnen de gemeente is dan puur te zien als een extra 'vangnet'. Daarnaast is iedereen (amateursterrenkundige of niet) te adviseren om zelf in ieder geval een goede AVP af te sluiten.

Natuurlijk moet er bij aansprakelijkheid ook altijd gekeken worden in hoeverre het 'slachtoffer' eigen schuld heeft, maar afhankelijk van de verzekeraar wordt daar meer/minder moeilijk over gedaan. Mijn eigen ervaring is dat – in tegenstelling tot het meer algemene beeld – veel schadegevallen zonder discussie worden afgehandeld en eigenlijk alleen duidelijke opzet uitgesloten is.